

Hóast fleiri av somu politikarum, sum vóru við til at seta Visjón 2015 í verðina, hava sitið við róðrið líka síðani, liggja nógv av málunum enn á láni

SAVNSMYND

»Spegil, spegil, á brósti hongur. Sig mær, hvussu í 2015 gongur«. Teknarin Óli P. dugði væl at fanga andan í Visjón 2015

Ferðavinnan átti eisini sín part í Visjón 2015. Til hetta skuldi setast á stovn ein stovnur, sum æt SamVit, sum skuldi leggja serligan dent á at birta upp undir nýskapan og íverksetan, umframt at hann skal marknaðarføra og menna Føroyar sum ferðamannaland og sum land at gera íløgur í. SamVit varð í 2009 lagt undir Uttanríkisráðið og í 2011 niðurlagt saman við hesum. Síðani varð vent aftur til gomlu skipanina við Ferðaráð Føroya, sum varð endurstovnað.

Sendistovurnar gjørdust ikki munandi fleiri í tali. Hinvegin varð ætlanin eina tíð at niðurleggja Sendistovuna í London. Tó eydnaðist ein partur av Visjón 2015. Sendistova Føroya til Russlands, sum varð sett á stovn undir miklum rumbli nú í apríl, var eftir øllum at døma eitt barn av Visjón 2015, sum gjørdist veruleiki í júst 2015. At hetta skuldi verða gjørt longu í 2011, tosa vit minni um.

Bert við einum felags bygningi fáa vit fyrimunirnar við einum sterkum, lærðum háskúla. Ein setursbygningur skal tí verða bygdur til endamálið»

Visjón 2015: Mál og vegir

Setursbygningur í Marknagili

Ein av heilt týðandi grundarsteinunum í Visjón 2015 var eisini útbúgving. Nógv orka varð lögð í at lýsa, at ein vælvirkandi útbúgvingar- og granskingarskipan er høvuðsgrundarlag undir samfelagsmenn- ingini. Tí skuldi fólkháskúlin styrkjast, nýggjur bygnaður fyri miðnáms- útbúgvingarnar setast í verk, og Fróðskaparsetrið skuldi styrkjast til ein samlaðan lærdóms- og granskingar- miðdepil fyri allar hægri útbúgvingar í Føroyum.

Í 2013 var komið á mál við at skipa eina nýggja miðnámskúlskipan, og varð henda sett í verk. Seinastu árin er eisini stór orka lögð í at savna allar hægri útbúgvingar inn undir Fróðskaparsetur Føroya, eins og lagt varð upp til í Visjón 2015.

Tá Fróðskaparsetur Føroya há- tíðarhelt, at tað 20. mai 2015 vóru liðin 50 ár síðani at tað varð sett á stovn, var breið semja millum lesandi og starvsfólk um at ynskja setrinum ein bygning í gávu. Í Visjón 2015 so stóð í 2007 skrivað, at »Tað er neyðugt at skapa verkligar karmar fyri, at hægri útbúgvingar kunnu samskipast, mennast og styrkjast. Bert við einum felags bygningi fáa vit fyrimunirnar við einum sterkum, lærðum háskúla. Ein setursbygningur skal tí verða bygdur til endamálið í Marknagili, har Fróðskaparsetur Føroya hevur eitt stórt grundøki. Hesin seturs- bygningur verður ein stoltleiki og eitt sterkt andlit, bæði inn- og úteftir. Førlækakrøv til lærarar á lærda háskúlanum skulu fevna um granskingarførleikar og frá- læruførleikar.«

Tørvurin, ynskið og visjónin um ein setursbygning er sostatt einki nýtt. Hetta skuldi vera veruleiki í 2015. Hagar eru vit ikki heilt komin enn.

Tvørligt tilfeingi

Eitt av meiri áhugaverdu brotunum úr Visjón 2015 er brotið um grundar- steinin »Tilfeingi«. Har eru nøkur greið og áhugaverd boð um, hvussu stóðan skuldi verða í 2015. Í Visjón 2015 stendur, at »myndugleikin skal føra ein politikk, soleiðis at einkastøður ella vardar serstøður hjá virkjum ella avmarkaðum bólkum ikki verða partar av vinnuskipan okkara. Hetta verður tryggjað við lógarverki, ið skal spjaða vinnuvirksemið og geva nýggjum lutakarum so góða atgongd, sum til ber. Rætturin til gagnnýtslu eigur at verða skipaður í loyvum, ið eru landsins ogn. Hesi verða tó latin áhugaðum í tíðaravmarkað skeið á einum skipaðum marknaði, har landið er seljari. Landið hevur skyldu at bera so í bandi, at inntøkur landskassans vera tær røttu, sam- stundis sum skipanin við loyvissølu tryggjar eitt kappingarført og menn- andi vinnulív.«

Sostatt var tað longu í 2007 skotið upp, at landið eigur at selja tíðaravmarkaði fiskiloyvi á einum skipaðum marknaði. Hetta uppskot hevur skapt mikið rumbul líka síðani. Undir CHE-samgonguni varð hetta eitt av stóru málunum, sum eisini var við at gera enda á teirri samgonguni. Undir seinastu samgongu og undir hesi samgonguni hevur tosað verið um eina fiskivinnunýskipan, sum skuldi koma undir land. Inn- til víðari eru útlitini fyri at koma á mál sera lítil, eftir at landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum, Jacob Vestergaard, tveitti handklæðið í ringin og gúppaði bóltin yvir aftur til Kaj Leo Johannesen, løgmann.

Í Visjón 2015 varð eisini ítøkilig skotið upp, at landið í 2015 skuldi ráða fyri trimum nýggjum fiskirann- sóknarskipum, og at øll arbeidsorkan til fiskirannsóknir og gransking skuldi verða triggjar ferðir størri. Heldur ikki her er komið nærri mál- inum enn í 2007.

Sostatt kann staðfestast, at har tað á øðrum økjum eru framd nøkur ella fleiri av tilmælunum í Visjón 2015, hevur politiska arbeiðið verið tvørligt, tá hugsað verður um partin, ið snúði seg um tilfeingi.

Og so framvegis...

Listin yvir politisku økini, har vit náddu á mál, eins og listin yvir politisku ætlanirnar, ið ikki bóru á mál, kann tykjast ótømandi. Serliga vóru fleiri av stóru ætlanunum og ný- skipanunum meiri ella minni sleptar. Her kunnu nevast samferðslu- ætlanin, ið setti árs- tal á nær tunlar, vegastreki og nýggj strandfaraskip skuldu verða útvegað. Tann sam- ferðsluætlanin er í besta føri togn- að rættliga nógv.

Longu í 2009 var ætlanin, at kommunurnar skuldu vera 7 í tali, so tær kundu lyfta munandi fleiri upp- gávur. Hetta bar heldur ikki á mál.

Hinvegin náddu vit málinum um at flogvalla- viðurskiptini skuldu verða somikið batnað, at tey lótu upp fyri betri og biligari loftferðslumøgu- leikum. Eisini er ætlað Granskingar- lundin sett á stovn, ið skuldi kveikja fyri allari gransking og kunna rúma øllum granskingarvirksemi. Innan heilsuøkið varð avtøkan av sjúkra- kassanum eisini eitt av heilt stóru málunum, og har er Heilsutrygd so komin í staðin í dag.

Taka vit samanum fyri henda brotpartin av Visjón 2015, vit hava viðgjørt her, kunnu vit staðfesta at nógv liggur eftir á láni. Vit kunnu eis- ini staðfesta, at nógv uppskot í roynd og veru eru framd, um enn tey eru latin í nýggjan búna og eru framd sum »nýbrot« av seinni samgongum.

Tó eru eisini fleiri mál eftir, ið enn kunnu takast upp og fremjast í verki – ella fðrast víðari til eina nýggja Visjón, um hol verður sett á slíkt arbeiði aftur.

GRUNDARSTEINARNIR

Teir 13 grundarsteinarnir í Visjón 2015

- Alheimsgerð
- Útbúgving
- Gransking
- Íverksetan
- Kunningartøkni
- Tilfeingi
- Samfelagsbygnaður
- Infrakervi
- Umhvørvi
- Mentan
- Arbeidsmarknaður
- Vælførd
- Sjálvstýri